

HISTORIAN HAVINAA

Australianterrierikerho on perustettu 13.06.1987. Vuosi 2007 oli historiallinen aussikerholle, vietimme 20-vuotis juhlaa ja Suomen Kennelliiton valtuusto kokoontui Espoon Hanasaassa 17.5.2007, jolloin Australianterrierikerho Ry hyväksyttiin uudeksi rotujärjestöksi. Rotujärjestönä yhdistyksemme arki ei muutu muutoin kuin vastuumme tiettyjen asioiden hoidossa kasvaa.

AUSSIKERHON 20-VUOTISTAIVAL

Teksti: Irma Hardén, julkaistu aussilehdessä 2/2007

Kuvat: Kerhon arkisto ja Irma Hardén

Australianterrierikerhon perustamisesta tulee kesäkuussa kuluneeksi 20 vuotta. Kerhon tarkoituksena on ollut edistää rodun tunnetuksi tulemistä, rodun kehittämistä ja rodun harrastajien yhteistoimintaa ja tietojen vaihtoa. Tämä tehtävä päämääränään kerho on kahdessakymmenessä vuodessa kasvanut yli viidensadan jäsenen joukoksi. Vuosien varrelle on mahtunut monenmoisia tapahtumia, joista lankeaa kiitos ahkerille ja asiansa osaaville kerhon jäsenille.

Aussi-treffien näyttelyssä tuomari Hans Lehtinen

Ulla Björkman valittiin perustetun kerhon ensimmäiseksi puheenjohtajaksi.

Kuvassa hän esittää leirinäyttelyssä Reimin Ville Vallattoman.

Ensimmäinen aussiharrastajien yhteinen tapaaminen järjestettiin vuonna 1985 Aussitreffien merkeissä Loviisassa. Ohjelmassa oli mm. epävirallinen näyttely, jonka tuomari Hans Lehtinen.- Paikalla oli runsaasti koiria, saattoi olla jopa 40. Voittajaksi valitsin Reimin kennelin kasvattaman blue&tan uroksen ja VSP oli punainen australiantuontinarttu. Valitettavasti näiden koirien nimet ovat häpyneet mielestäni, muistelee Hans Lehtinen tapahtumaa. – Aussikanta ei ollut kovin vakiintunut tuohon aikaan. Australiasta oli tuotettu erittäin kauniita koiria, mutta niiden jälkeläiset toisessa ja kolmannessa sukupolvessa olivat aika mitättömän näköisiä. Pentuja teetettiin, kun niillä oli kysyntää. Aussitreffeillä harjoiteltiin myös kehäkäyttämistä ja pöydällä oloa. Hans Lehtinen kertoi aussien ja erityisesti niiden omistajien olevan vielä silloin varsin tottumattomia näyttelykehissä. Hänen mieleensä on jäänyt erityisesti yksi pahatapainen uros, jonka taltuttamiseen meni aikaa. Lopulta tämä kyseinen uros kuitenkin suostui yhteistyöhön.

Juniorhandlerit vuonna 1985

Perustava kokous Iitissä

Kerhon perustava kokous pidettiin 13.6.1987 Säyhteen leirikeskuksessa Iitissä. Paikalla oli paljon innokkaita aussiharrastajia ja ennen varsinaista kokousta pidettiin kerhonäyttely. Näyttelyn tuomarina oli Kirsti Smith. – Minulle jäi tästä näyttelystä miellyttävä muisto, kertoo Kirsti Smith. – Aussit tosin olivat aikamoisia rähisijöitä siihen aikaan, mutta ihmiset olivat innostuneita. He kuuntelivat tarkasti, mitä kerroin heidän koiristaan ja kun hieman ohjailin heitä, he saivat koiransakin esiintymään. Myöhemmin huomasin, että he tulivat hieman harjoiteltuaan uudelleen kehääni, muistelee Kirsti Smith. Perustavassa kokouksessa kerhon ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Ulla Björkman, varapuheenjohtajaksi Harto Stockmari (ent.Hallikas), sihteeriksi Leena Kemppainen ja rahastonhoitajaksi Aulikki Näräkkä. Muut hallituksen jäsenet olivat Tuija Niemelä, Reijo Pöri ja Eija Vinnikka. Varajäseniksi valittiin Minna Filppu ja Marjatta Haltia. Hallituksen ensimmäinen tehtävä oli laatia kerholle säännöt ja hyväksyttää ne yleiskokouksessa. Kerho rekisteröitiin syksyllä 1989 ja se toimi aluksi rotukerhona. Rotua harrastava yhdistys siitä tuli vuonna 1994.

Monitoimipäivä Laitilassa ja kerhonäyttely Muhniemellä

Valioluokan nartut Säyhteellä

Leirinäyttelyn tuomari Kirsti Smith arvostelee Reimin Xanyaa

Toiminta lähtikin varsin ripeästi käyntiin. Keväällä -88 järjestettiin monitoimipäivä Laitilassa ja erikoisnäyttely Kouvolan liepeillä Muhniemessä.

Laitilassa Harto Stockmari kertoi aussin historiasta ja antoi trimmausohjeita pörröhäntäisten aussien omistajille. Aulikki Näräkkä piti esitelmän koiran kouluttamisesta todeten, että sitkeällä ja peräänantamattomalla koulutuksella aussikin oppii. Lopuksi harjoiteltiin tottelevaisuutta ulkona. Harjoituksiin osallistuivat Ranu (Ymsens Yarranbat), Nekku (Reimin Vekkuli), Raksu (Sassatown Billy Budd) ja Vähäskä (Gallery's Golden Sunrise). Laitilan toimintapäivän erikoisuuksiin kuului Harto Stockmarin muistin mukaan myös saunassa pidetty hallituksen kokous. Tästä on myös dokumentoitu tietoa tallennettuna kerhon arkistossa olevalla videofilmillä. Uteliaille paljastettakoon kuitenkin, että sauna ei ollut lämmitetty ja kokousedustajat istuivat lauteilla ulkoiluvaatteet päällä. Muhniemen kerhonäyttelyssä oli tuomarina Harri Lehkonen. Hän kiinnitti huomiota aussin mittasuhteisiin ja päihin. Harrin mielestä aussit alkoivat olla liian korkeita ja liian lyhyitä. Hän muistutti myös, että aussin pään tulee olla pitkä, kallon ja kuonon yhtä pitkät sekä kallon litteä. – Yleinen ongelma matalajalkaisilla terriereillä – kuten monilla muillakin roduilla – on se, että lavat ovat pystyt, jolloin kaulasta tulee lyhyt eikä selkälinjasta tule kaunista, Lehkonen totesi. Hän myös toivoi ausseille enemmän takakulmauksia ja pidempää takaraajojen askelta. Luonteissa ei ollut Lehkosen mielestä huomauttamista. - Tottumattomia olivat monet. Yksi koira jopa yritti purra, mutta sekin oli enemmän kuriton kuin vihainen, kertoi Lehkonen haastattelussa. Näyttelyyn oli ilmoittautunut 42 aussia, joista 36 saapui paikalle. Rodun parhaaksi Harri Lehkonen valitsi Riitta Pessarin ja Osmo Huopaisen omistaman Reimin Ville Vallattoman ja vastakkaisen sukupuolen parhaaksi Erja ja Jukka Ruuskasen omistaman Sassatown Ophelian. Paras pentu oli Reimin Red Wishers Roy omistaja Nina Jokinen ja paras veteraani oli Mimmi Salon omistama Tahee Annalees Vekku.

Aussi-treffit, kerhonäyttely, club show, erikoisnäyttely

Kerhon ensimmäisen erikoisnäyttelyn tuomari Paul Eardley valitsi voittajiksi Golden Moonraker du Clos De Windorahin ja Unita's Fireballin.

Vuoden 1998 MV-näyttelyn kauneimmat olivat Eager April Thunder ja Jaskarin Päivänsäde.

Loviisan aussitreffien jälkeen kerho on järjestänyt lukuisia aussitapahtumia eripuolella Suomea. Kerhonäyttelyiden tuomareina ovat olleet kasvattajat, aloittelevat tuomarit ja muutama ulkomainen kasvattajatuomari on sopinut joukkoon mukaan. Viikonloppuleirit on järjestetty Uuraisilla, Valkealassa ja Kajaanissa. Pikkujouluisteily tehtiin vuonna 1992. Rahapulaansa kerho on lieventänyt järjestämällä muutaman match shown pääkaupunkiseudulla.

Ensimmäinen virallinen erikoisnäyttely oli 7.9.1996. Tuomariksi oli kutsuttu englantilainen kasvattajatuomari Paul Eardley. Näyttelypaikkana oli Suutarilan monitoimitalo pääkaupunkiseudulla. Näyttelyyn osallistui ennätyselliset 87 australianterrieriä. Kerhon toinen erikoisnäyttely järjestettiin vuonna 1998 ja vuodesta 2000 lähtien erikoisnäyttely on pidetty vuosittain. Kaikki erikoisnäyttelyiden tuomarit ovat olleet ulkomaalaisia, joista kasvattajatuomareita ovat olleet Negura kennelin George H. Ness, Belyndi kennelin Lynn Bell ja Millwalley kennelin Sheila Stoddart.

Kerhon 10-vuotisjuhlat järjestettiin 13.9.1997 Urjalassa viikonloppuleirin yhteydessä. Päivä aloitettiin Minna Ylitalon arvostelemalla club show'lla. Minna kasvattaa ausseja kennelnimellä Nette's. Club show'n voittaja oli Alli Lindroosin omistama Jaskarin Pohjantähti ja VSP Pauliina Myllykankaan omistama Avocation Tabasco Queen. Iltajuhlissa jaettiin kunniakirjoja ja julkaistiin kerhon 10-vuotisjuhla-julkaisu sekä tietysti syötiin hyvin.

Eräs kohokohta kerhon olemassaolon aikana oli vuonna 1998 Suomessa järjestetty Maailman voittaja- näyttely. Kaiken kaikkiaan 99 aussia ilmoittautui australialaisen Graeme Missenin arvosteltavaksi. Rotunsa parhaaksi hän valitsi Diane Royn ja Marjo Aholan Eager April Thunderin ja VSP:ksi Tarja Lillmanin omistaman Jaskarin Päivänsäteen. Juniori Maailmanvoittaja-tittelit saivat uroksista Bayjet Blue Warrior omistaja Reima Mustonen ja nartuista Bluepepper's Calamity Jane omistaja Marjo Ahola. Paras veteraani oli Tuija Aarnio-Karhun omistama Nellwood's Son of Hawk ja paras pentu Irma ja Satu Hardénin

omistama Tehill's Check-Mate. Parhaan kasvattajaryhmän esitti kennel Bluepepper's ja Bluepepper's Woody Woodpeckerillä oli rodun paras jälkeläisryhmä.

Viikonloppuleirin tunnelmia Valkealassa. Paikallaolijat muistavat tämän leirin makkaroiden omituisesta katoamistempusta.

Terve aussu – paras aussu

Aussien terveydentila on huolestuttanut kerhoa heti alusta alkaen. Puheenjohtaja Ulla Björkman kirjoitti ensimmäisen lehden puheenjohtajanpalstalla olevansa huolestunut rodun todellisesta terveydentilasta. – Myytti australianterrieristä vailla mitään perinnöllisiä sairauksia lienee korkea aika romuttaa. Hallitus yrittää koota mahdollisimman paljon tietoa kannastamme. Tällä hetkellä kai eniten puhuttaa polvinivelen sijoiltaan meno (patella luxaatio). Ulla Björkman toivoi, että vähintäänkin kaikki jalostukseen käytettävät koirat tutkittaisiin. Seuraavassa lehdessä (2/88) julkaistiin seikkaperäinen selostus patella luxaatiosta. Aiheeseen on palattu vielä monissa muissakin lehdissä. Kerhojulkaisuissa on ollut paljon aussin terveyttä käsitteleviä artikkeleita ja kasvattajapäivillä on käsitelty ajankohtaisia aussin terveyteen liittyviä aiheita. Alkuaikoina aiheutti kiistaa polvi- ja silmälausuntotulosten julkaiseminen. Näistä kiistoista on nykyään päästy eroon Suomen Kennelliiton julkaistua KoiraNet -tietokannan. Kaikki tutkimukset tehdään nykyisin virallisena ja tästä tietokannasta voi jokainen vapaasti tarkistaa tietyn koiran tutkimustulokset.

Jalostusneuvonta

Jalostustoiminnan ohjaus oli alusta lähtien yksi kerhon tärkeimmistä toimialoista. Vuonna 1988 aloitti kerhon jalostustoimikunta työnsä ja laadittiin ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma. Jalostustoimikuntaan kuuluivat Paula Heikkinen-Lehkonen puheenjohtajana, Eija Vinnikka sihteerinä ja Harto Stockmari jäsenenä. Kerholla oli myös oma pentuvälittäjä. Siihen aikaan vielä voitiin antaa pennuille suositushintoja ilman Kilpailuviraston puuttumista asiaan. Vuonna 1989 pennun suositushinta oli 3500 – 4000 markkaa. Kerhon ensimmäiset kasvattajapäivät pidettiin vuonna 1993.

Luennoitsijoina olivat Päivi Rantasalo, Harto Stockmari ja Tuomas Illukka. Harto Stockmari piti esitelmän rotumääritelmän tulkinnasta, Rantasalo matadorijalostuksen vaaroista ja Illukka keskittyi australianterriereiden sairauksiin. Luentojen jälkeen valittiin kerholle uusi jalostustoimikunta ja laadittiin jalostusohjesääntö. Jalostusohjesäännössä määriteltiin jalostuskoirille jalostusvaatimukset. Nartuilta vaadittiin yksi ensimmäinen palkinto näyttelyssä ja uroksilta, jotka olivat alle 15 kk ensimmäinen palkinto ja yli 15 kk vanhojen urosten piti saada näyttelytulokseksi yksi SA. Silmät suositeltiin tarkastettavaksi ennen jalostuskäyttöä ja uusintatutkimusta noin 5 vuoden iässä. Polvet 0/0 tai korkeintaan 1-polvet, jolloin partnerin polvien pitää olla 0/0. Seuraavaa jalostusta ohjaavaa ohjelmaa alettiin valmistella vuonna 1998. Se saatiinkin hyväksytyä ja sen määräykset astuivat voimaan 1.1.1999 lähtien. Se olikin jo paljon suuritöisempi kuin edeltäjänsä ja muistutti jossakin määrin vuonna 2006 valmistunutta, todella suuritöistä jalostuksen tavoiteohjelmaa. Jalostustarkastuksia on tehty vuodesta 1989 lähes vuosittain. Kahdenkymmenen vuoden aikana on tarkastettu yli neljänkymmenen uroksen jälkeläiset.

Harto Stockmari tarkasti Ingrid Salon omistaman Tahee Red Dragonin jälkeläiset.

Jäsenmäärän kehitys

Kerhon jäsenmäärä kasvoi voimakkaasti ensimmäiset kuusi vuotta. Vuonna 1988 eli toisena toimintavuotena kerholla oli jo lähes sata jäsentä. Jäsenmäärä kasvoi reippaasti vuoteen 1993 asti. Vuodet 1993 – 1999 olivat tasaisia ja vuodesta 2001 lähtien kasvukäyrä on kiivennyt tasaisesti ylöspäin. Vuoden 2006 lopussa kerholla oli 566 varsinaista jäsentä ja 17 perheenjäsentä.

Aussi-lehdestä kotisivuihin

Kerhojulkaisu Aussi näki päivänvalon syksyllä 1988. Lehden päätoimittaja Minna Filppu toivoi pääkirjoituksessaan lehden täyttävän tarkoituksensa olla huviksi ja hyödyksi kaikille aussiharrastajille. Tämän päämäärän se onkin hyvin toteuttanut. Vuosien saatossa Aussi-lehti on kehittynyt asiansa osaavien toimittajien ja taittajien käsissä pienestä A5-kokoisesta lehtisestä täysipainoiseksi rotulehdeksi.

Tietoyhteiskunnan kehittyminen näkyi myös koiraharrastuksessa. Australianterrierikerhon kotisivut avautuivat vuonna 1997 ja nykyään kerhon tiedotustoiminta hoituu kätevästi kotisivujen kautta. Voisiko meistä kukaan kuvitella elävänsä aikaa ennen tietotekniikkaa? Olemme tottuneet näkemään näyttelytulokset melkein pä reaaliajassa ja pienikin viivytys päivityksissä saa ihmiset lähes pois tolaltaan.

Aussi harrastuskoirana

Agirotujoukkue Luovasti Hullut

Tottelevaisuusharjoitukset Laitilassa

Pienenä ja ketteränä koirana aussit ovat kuin luotu harrastuskoiraksi. Erityisesti agility tuntuu sopivan sille. Vähitellen 1990-luvulla agilityharrastajien määrä kasvoi. Erityisen suosittu on ollut Agirotu-kilpailu. Se on viestivaihtona käytävä joukkuekilpailu. Kilpailun luonteeseen kuuluu, että joukkueilla on nimet ja kilpailijat ovat pukeutuneet hauskoihin asuihin. Aussit ovat olleet muun muassa luovasti hulluja, käärmemyrkyneittäjiä, kontaktikauhuja sekä austereita. Kerho on sponsoroinut agirotu-kilpailuun osallistuvan joukkueen osallistumismaksut vuodesta 1997 lähtien. Toinen agilitykilpailu on kerhon jäsenille tarkoitettu agilityn rotumestaruus-kilpailu. Se on yksilökilpailu, joka järjestetään vuosittain eripuolella Suomea jonkin virallisen agilitykilpailun ohessa.

Rotumestari on palkittu vuodesta 2004 lähtien. Ensimmäisen toko-valion arvon sai Reimin Tamaris-Top jo vuonna 1990. Ohjaajana toimi koiran omistaja Aira Kalasniemi. Nykyisin useat aussit kilpailevat voittaja-luokassa. Australianterrieri Bayjet Blue Affairs "Riku" on suorittanut virallisen rauniokoirakokeen ja on luultavasti Suomen ainoa verovapaa australianterrieri. Rikun omistaa Sari Raikko-Reikko Klaukkalasta. Junior handler- kilpailun kiinnostavuus on lisääntynyt huomasti tähän päivään mennessä. Aussien osalta jymymenestys oli Paavo Tervosen SM-Junior Handler -titteli viime vuodelta. Vuonna 1992 Niina-Kristiina Lattokatto valittiin parhaaksi terrierijuniorhandleriksi. Vuodesta 1989 lähtien aussit ovat kilpailleet Vuoden Aussin -tittelistä. Tämän kilpailun säännöt ovatkin olleet usein asialistalla kerhon kokouksissa. Samalla ne ovat saaneet kokousväen liikkeelle. Sääntömuutoksia on tullut tiuhaan tahtiin ja tuskin säännöt ovat vieläkään täydelliset.

Ulkoilupäivä Lohjalla

Typistyskielto ei vaikuttanut kasvatukseen

Täydellinen typistyskielto astui voimaan heinäkuun alussa vuonna 1996. Sitä ennen vuodesta 1992 lähtien oli typistyskielto voimassa rajoitettuna. Alle viisi vuorokautta vanhojen pentujen häntien typistysoikeus oli vain eläinlääkäreillä ja sitä vanhemmille voitiin typistys suorittaa vain eläinlääkinnällisistä syistä. Ausseilla typistyskiellon voimaantulo ei aiheuttanut kovinkaan voimakkaista reaktioita. Kasvatustoiminta ei loppunut ja pennut kävivät kaupaksi kuin ennenkin. Sen sijaan Ruotsin vuonna 1989 toteuttama typistyskielto sai kipakkaa arvostelua. Aussilehdessäkin oli erään ruotsalaisen kasvattajan kirjoittama kirjoitus suomennettuna – Pitkän "aussihännän" tavallinen malli on seuraava: Häntä on ensin suoraan pystyssä tyvestä, siinä missä aikaisemmin leikattiin, se kapenee voimakkaasti ja kääntyy enemmän tai vähemmän äkkijyrkästi selän ylle. Tällaisen hännän trimmaaminen on erittäin vaikeaa. Jos se trimmataa sileäksi (kuten typistetty koira rotumääritelmän mukaan) on seurauksena eläin, joka muistuttaa jättiläismäistä laivarottaa, kritisoivat kasvattaja. Nykyään tuskin kukaan kiinnittää huomiota näihin "laivarottahäntiin" eikä pitkä häntä ole estänyt suomalaisia koiria voittamasta aina Amerikkaa myöten.

Tulevaisuus

Kerhon siirtyessä uudelle vuosikymmenelle voidaan lopuksi todeta, että sen tulevaisuus on turvattu. Aina on löytynyt ja löytyy innokkaita aussien omistajia, kasvattajia ja harrastajia, jotka pitävät huolen kerhon tulevaisuudesta. Kerhon hallinto on osaavissa käsissä, jalostustoimintaan on olemassa ohjeistus ja rotu on löytänyt ihailijansa. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Aurinkoinen kevätkokous Porvoossa.